

ON-LINE
www.alnari.co.yu

E-MAIL
office@alnari.co.yu

Naziv originala:
Guillaume Musso
PARCE QUE JE T'AIME

Copyright © 2007 by XO Éditions; All Rights Reserved
Copyright © za srpsko izdanje Alnari d.o.o. 2007

ISBN 978-86-7070-220-3

Gijom Muso

*Zato što
te volim*

Prevela Danijela Martinović

Beograd, 2008.

*Samo roman na najbolji način može
da pokaže koliko je stvarnost slaba i
nedovoljna da zadovolji čovekove appetite,
ostvari njegove želje i snove.*

¬ Mario Vargas Llosa

Najpre, jedna poruka autora:

Da biste sačuvali iznenađenje,
ne otkrivajte vašim prijateljem
kraj romana

1.

Noć u kojoj je sve počelo

*Moramo se na ovo navići: na najvažnijim
raskrsnicama života, ne nalazimo znakove.*

— Ernest Hemingvej

Decembar 2006.

Božićno veče u centru Menhetna

Sneg pada od jutros bez prestanka. Uprkos prazničnom osvetljenju, „grad koji nikada ne spava“ izgleda ukočen od zime, usporen. Za jedno praznično veče, saobraćaj je iznenađujuće redak. Tlo prekriveno snegom je klizavo, pa je svako kretanje otežano.

Na uglu Medison avenije i 36. ulice, limuzine se smenjuju ujednačenim ritmom. Svaka se zaustavlja ispred ulaza u velelepnu zgradu u renesansnom stilu. To je knjižara *Morgan*, jedna od najprestižnijih kulturnih fondacija Njujorka, koja danas slavi stogodišnjicu postojanja.

Sada su se svi uputili prema novom paviljonu od stakla i metala, koji svojim modernim dizajnom uvodi ovu građevinu u XXI vek. Na poslednjem spratu, dugačak hodnik vodi do široke prostorije u kojoj je, u staklenim vitrinama, izloženo blago ove institucije: jedan primerak Gutenbergove Biblije, oživljeni rukopisi iz srednjeg veka,

crteži Rembranta, Leonarda da Vinčija i Van Goga, Volterova i Ajnštajnova pisma, pa čak i jedan deo papirnog stolnjaka na kome je Bob Dilan napisao reči pesme „Blowin’ in the Wind“.

Masa se polako stišava, zakasnele zvanice zauzimaju svoja mesta. Jedan deo sale za čitanje specijalno je preuređen za ovo veče, kako bi privilegovani gosti mogli da uživaju u sonatama Bramsa i Mocarta u izvođenju violinistkinje Nikol Hadavej.

Muzičarka, praćena aplauzom, izlazi na scenu. To je mlada žena od tridesetak godina, šik i inteligentnog izgleda. Sa frizurom u stilu Grejs Keli podseća na Hičkokove junakinje. Nastupala je u poznatim internacionalnim salama i s velikim orkestrima. Od prvog izdatog diska, u svojoj šesnaestoj godini, osvojila je mnogobrojne nagrade. Pre pet godina, jedna drama joj je srušila život. Taj događaj burno su propratile televizija i štampa, tako da je od tada njena popularnost prešla krugove obožavalaca muzike.

Naklon publici i Nikol postavlja svoj instrument. Njena klasična lepota savršeno se uklapa u eleganciju dvorane, kao da je violinistkinji mesto zapravo tu, među antičkim gravurama i rukopisima renesanse. Jednim sigurnim i dubokim pokretom gudalo pronalazi dijalog sa žicama.

Tako će potrajati do kraja nastupa.

Napolju, u hladnoj noći, sneg nastavlja da pada. Ali, ovde je sve tako rafinirano, komforno, luksuzno.

Na manje od pet stotina metara odavde, u blizini metro stanice Grand central, podižući poklopac od šahte, pomalja se jedna čupava glava, lica iskrivljenog od udaraca, izgubljenog pogleda.

Čovek iz svog naručja spušta crnog labradora i s mukom se penje na trotoar prekriven snegom.

Teturajući se, prelazi ulicu i ne obraća pažnju na zaglušujuću buku sirena.

Beskućnik, mršav i jadan, u izlizanom prljavom mantilu pored koga prolaznici ubrzavaju korak ili se, instinktivno, udaljavaju.

To je normalno. On je svestan da ga se ljudi boje, da smrdi na mokraću, prljavštinu i znoj. Iako ima samo trideset pet godina, izgleda kao pedesetogodišnjak.

Nekada, on je imao posao, ženu, dete i kuću. Ali, bilo je to davno. Sada je on samo senka koja luta. Fantom uvijen u prnje, koji mrmlja nerazumljive reči. Svoje drhtavo telo jedva uspeva da uspravi, vukući se umesto da hoda.

Koji je danas dan? Koliko je sati? Koji je mesec?

On više ne zna. U njegovoj glavi sve je pomešano. Svetla grada rastapaju se u njegovim očima. Ledene, snežne pahulje nošene vetrom, seku mu lice poput noža. Smrznutih stopala, bolnog stomaka, čini mu se da će mu se kosti polomiti.

Prošlo je već dve godine otkad je napustio ljudsko okruženje i uvukao se u utrobu ovog grada. Kao i milioni ostalih beskućnika i on boravi u metro stanicama, šahtovima i podzemnoj železnici.

Mogu da odahnu poštteni građani i turisti: opštinska politika *nulte* tolerancije donela je svoje plodove, temeljno čisteći površinu Menhetna. Ali, dole, ispod tih svetlih oblakodera, postoji jedan paralelan grad. Jedan Njujork ljudskih olupina, koji ispunjavaju čitav sistem tunela, niša i rupa. Milioni „ljudi-krtica“ razmirelih dole, beže od stalne presije policije, skrupčani u tunelima, među izmetom i pacovima.

Tako je to.

Čovek vadi iz džepa bocu nekog lošeg pića. Naravno da pije. Kako bi drugačije izdržao?

Jedan dobar gutljaj, zatim još jedan. Da zaboravi hladnoću, strah i smrad. Da zaboravi svoj nekadašnji život.

Poslednji pokreti gudala Nikol Hadavej. Dva takta tišine ispunjene nepostojećim. Ta famozna Mocartova tišina, gotovo da je i to sam Mocart, uskoro biva prekinuta gromoglasnim aplauzom.

Violinistkinja se naklanja publici, prihvata buket cveća, zatim prelazi dvoranu kako bi primila bezbroj čestitki. Iako su sve zvanice oduševljene, Nikol je svesna da njen nastup nije bio grandiozan. Ona je sonate odsvirala perfektnom tehnikom, preciznošću lasera i sa mnogo energije. Ali, ne i svojom dušom.

Odsutna, rukuje se sa nekoliko gostiju. Primićući usnama čašu šampanjca, smišlja kako da se izgubi odavde.

„Draga, hoćeš da se vratimo?“

Ona se okreće, umirena ovim prijatnim glasom. Erik, njen pratilac, stoji pored nje držeći čašu martinija u ruci. On je advokat. Poslednjih nekoliko meseci njih dvoje su, uglavnom, zajedno. Uvek predusretljiv, bio je tu u jednom trenutku u kojem joj je bio mnogo potreban.

„Da! Vrti mi se u glavi. Vodi me kući!“

Pretpostavljajući njen odgovor, on se već uputio prema garderobi. Pridržava joj kaput od sivog flanela. Nikol ga oblači i steže okovratnik.

Na brzinu se pozdravljaju sa svojim domaćinima. Iako na spratu prava žurka zapravo tek počinje, oni se već spuštaju mermernim stepenicama.

„Pozvaću ti taksi.“ Predlaže Erik stigavši do izlaza. „Idem po moj auto parkiran ispred kancelarije, pa ću ti se pridružiti.“

„Idem s tobom. Nema ni pet minuta do tamo!“

„Šališ se?! Po ovakvom nevremenu?!“

„Prijaće mi da prošetam na svežem vazduhu.“

„Može biti opasno.“

„Otkad je opasno prošetati tri stotine metara? Osim toga, i ti si sa mnom.“

Ćuteći, silaze na trotoar i kreću ka Petoj aveniji. Hodaju brzo dok zima ujeda. Saobraćaj je i dalje proređen. Tihe, teške pahulje padaju na grad. Već su na sto metara od mesta gde je parkiran auto, tačno iza Brajant parka. Kada je vreme lepo, ovo je prijatno mesto,

okruženo zelenilom, idealno za šetnju, piknik ili partiju šaha pored fontane. Ali, večeras, ovde je sablasno, mračno, pusto...

„Daj pare!“

Nikol vrisnu. Pred očima joj, poput munje, zasvetli oštrica.

„Kažem, daj pare!“ Naređuje tip sa nožem u ruci. Njegova obrijana glava izviruje iz tamnog mantila, dužine do kolena. Celom dužinom njegovog lica, na kome su utisnuta dva sitna oka koja ludački sjaje, proteže se ožiljak.

„Brže!“

„U redu, u redu.“ Popušta Erik vadeći iz džepa novčanik i pružajući mu svoj *brajtling* i mobilni telefon.

Pošto se dočepao toga, tip prilazi Nikol, otima joj tašnu i kutiju sa violinom.

Muzičarka pokušava da sakrije svoje zaprepašćenje, ipak, nedovoljno jaka da izdrži pogled napadača, ona zatvara oči. Dok joj njegova ruka kida bisernu ogrlicu, ona u sebi recituje alfabet naopako. Što brže. Kao što je radila kada je bila dete, da pobedi svoje strahove.

Z Y X W V U...

Bilo je to sve čega se setila da uradi, kako bi se koncentrisala na bilo šta, čekajući da ovaj trenutak bude samo ružna uspomena.

T S R Q P O...

Otići će, dobio je šta je tražio: novac, mobilni telefon, nakit...

N M L K J I H...

Otići će. Nema svrhe da nas ubije.

G F E D C B A...

Ali, otvorivši oči, vidi da je i dalje tu, kako podiže ruku u kojoj drži nož, nameravajući da je povredi.

Erik je video da će je tip napasti, ali, paralisani strahom, nije učinio ni pokret kako bi joj pomogao.

Zašto Nikol nije iznenađena njegovom reakcijom?

U svakom slučaju, ona sada više nema vremena da beži. Kao nemoćan gledalac, hipnotisano gleda u nož koji će joj prerezati grlo.

Znači, to bi bio sav njen život? Jedan obećavajući početak, onda, u sredini, period obasjan zvezdama, zatim padanje u bezdan i, najзад, jedan odvratan kraj, iznenađan, bez upozorenja. Sa groznim osećajem junakinje jedne nedovršene priče...

Čudno. Kažu da u trenutku umiranja čoveku pred očima prolaze svi važni događaji iz njegovog života. Nikol, zapravo, vidi samo jedan prizor: jednu plažu koja se proteže u nedogled, na kojoj nema ništa osim dve osobe koje radosno pokazuju rukom u njenom pravcu. Uspeva da raspozna njihova lica. Prvo je lice jedinog čoveka koga je ikada volela i koga nije znala da zadrži. Drugo je lice njene kćerke, koju nije znala da zaštititi.

Mrtva sam.

Ne. Još nisam. Zašto?

Neko se iznenada pojavio niotkuda.

Beskućnik.

Nikol najpre pomisli da je i ovaj došao da ih napadne, ali je ubrzo shvatila da je on pritekao u pomoć. Zapravo, on je taj koji je, u poslednjem trenutku, primio ubod noža u svoje rame. Iako ranjen, on uspeva da se podigne, da se kao zver baci na napadača, koji je sada ostao bez noža, i da mu otme opljačkani plen. Sledi žestoka i neizvesna borba golim rukama. Iako fizički slabašan, beskućnik ima prednost. U pomoć mu pritiče i njegov pas, labrador tamne dlake, pa protivnik, najзад, бежи.

Ipak, njegova pobeda je ostavila posledice. Na ivici snage, ruši se u sneg, licem na ledeni trotoar.

Nikol već trči prema njemu, gubeći usput u snegu svoju lakovanu cipelu.

Sada je već tu, kolenima u bljuzgavici, nagnuta nad čovekom koji joj je spasao život. Primećuje tragove krvi u snegu. Zašto je ovaj beskućnik rizikovao svoj život zbog nje?

„Ostavićemo mu dvadeset dolara kao znak zahvalnosti“, neodmereno predlaže Erik, uzimajući iz snega svoj novčanik i mobilni telefon.

Sada, kada je prestala opasnost, advokat je povratio svoju oholost.

Nikol ga prezrivo posmatra.

„Zar ne vidiš da je ranjen?“

„Onda ću pozvati policiju.“

„Treba pozvati hitnu pomoć a ne policiju.“

S teškoćom je uspjela da neznanca postavi na leđa. Stavljajući svoju ruku na njegovo rame koje i dalje krvari, zatim mu se zagleda u lice skriveno u gustoj bradi.

Ne prepoznaje ga sve dok ne sreće njegove užarene uči, pogleda uprtog u nju.

Nešto se slama u njoj. Oseća kako je preplavljuje neki topao talas. Još nije svesna da li je to bol ili olakšanje. Da li je to rana ili nada što se pojavilo u noći?

Nadvija se nad njim približavajući svoje lice njegovom, kako bi ga zaštitila od snežne mećave koja ih okružuje.

„Šta radiš to?“ brine se Erik.

„Ne telefoniraj nikome i idi po auto“, naređuje mu ona uspravljajući se.

„Zašto?“

„Ovaj čovek... poznajem ga.“

„Kako to, poznaješ ga?“

„Pomozi mi da ga odvedem mojoj kući“, kaže, ne odgovorivši na njegovo pitanje.

Erik odmahuje glavom, a onda, uzdahnuvši:

„Sranje, pa ko je taj tip?“

Zagledana u daljinu, Nikol posle duge pauze šapuće:

„To je Mark, moj muž.“